

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE:
EGY HÓRA 2.00 KORONA, HEGYEDÉVRE: 3 KORONA,
FÉLÉVE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 33 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELKLÓS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 48.

A hős debreceni 39-esek verték vissza az olaszok piavei támadásait

Az olasz hadsereg súlyos kudarcai után beszüntette támadásait

Az olasz háború

Vezérkarunk jelentése

Budapest, szeptember 19. Hivatalos jelentés.

A Hétközség sikságán tartósan élénk tüzharc. A Brenta és a Piave között az ellenség a legutóbbi napok súlyos kudarcai után beszüntette támadásait. Derék csapataink közül, amelyek a legutóbbi harcokban tüzéségük hathatós támogatásával a mindig újból előretörő ellenséget győzelmesen visszaverték, különös elismerést érdemelnek a 39. és 105. számú gyalogezredek. San-Donna mellett tüzelésünkkel meghiusítottunk egy éjjeli átkelési kísérletet.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, szeptember 19. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös és Boehn vezérezredes hadserege: Bixschaeferől északra keletre megfeszítettük a szeptember 9-iki harcok során ellenséges kézen maradt árokreszeket és 136 belgát fogtunk el.

Élénk felderítő tevékenység Ypern és La Bassée között. Armentiérestől északra és a La Bassée-csatornától délre visszavertünk ellenséges részleges támadásokat. Moeuvre és Havrincourt szakaszán erős tüzharc. Helyi támadások során foglyokat ejtettünk.

Az angolok újból megkezdtek támadásukat a Siegfried-árvonal előtt levő állásaink ellen. A Havrincourt-erdőtől a Sommeig terjedő szakaszon, a Couzeaucourtól északra és az e község ellen irányuló támadások vonalaink előtt meghiusultak. Német vadászeredek szívósan védekeznek. Couzeaucourt

és Hardecourt között is visszavertük az angolokat, akik nagy erővel és páncélos koscsikkal többször támadtak. Epechy és Roussoy váltakozó eredményű harcok után ellenséges kézen maradtak.

Ma az ellenség az egész fronton megismételte a támadást. Kemény tusákban visszavertük. — Hardecourt és Pontru között ausztráliai csapatok behatoltak állásainkba. Kemény harc után a Hardecourt és Pontru helységeken át előretörő ellenséget sikerült Rellicourt és Bello Eglisénél megállítani. Az Omignon patak és a Somme között az angolok francia csapatok támogatásával támadtak nagy erők harcbevételével. St. Quentinél és Krestől északra próbálták frontunkat áttörni. Az estig tartó harcok az ellenség teljes kudarcával végződtek. Heves küzdelem után az ellenséget visszaszorítottuk kiinduló állásába. Keletoroszországi ezredek és az elszáz-lotharingiai 60. számú gyalogezred ebben különösen kitűntek magukat. A Sommetől délre meghiusult egy francia részleges támadás. A 35 kilométer széles fronton ejtett foglyok után 15 ellenséges hadosztály jelenlétét állapítottuk meg.

A német trónörökös hadserege: Az Ailette és az Aisne között délután a tüzéségi harc ismét nagyerejűvé vált. Visszavertünk heves részleges támadásokat, amelyek különösen a Laffaux-Savignon ut mindkét oldalán levő állásaink ellen irányultak.

Gallwitz tábornok hadserege: A Cote Lorraineen a harci tevékenység megelégnült. Kisebb előtéri harcok. A Manhelles ellen irányuló előretörésnél foglyokat ejtettünk.

LUDENDORFF,
első főszállás-mester.

A német esti jelentés

Berlin, szeptember 19. A Wolff-ügynökség jelenté szeptember 19-én este:

A tegnapi csataterén a havrincourtj erdő és a Somme között az angolok heves rész-

támadásra szorítottak, amelyeket mindegyiket visszavertünk.

Hindenburg a békejegyzékről

Berlin, szeptember 19. Hindenburg vezértábornagy a hadrakelt sereghez a következő hadseregparancsot intézte:

A magyar és osztrák kormány valamennyi hadviselő félhez javaslatot intézett a béke helyreállítása céljából. Már 1916. decemberében felajánlotta a békét császárnk az ellenségnek. Több ízben tanúságot tett kormányunk arról, hogy hajlandó békét kötni, de a válasz az ellenséges táborból mindig a gúny és becsmérlés volt. Az ellenséges kormányok csak a megsemmisítő háborút ismerik, mi ellenben védelmi háborút folytattunk. Ebben a szellemben intézte szövetségeseink új javaslatát a nem kötelező békemegbeszélésekre, amelyek azonban nem szakítanak félbe a küzdelmet. A hadseregnek tehát tovább kell küzdenie. A német haderő, amely négy háborús éven át fáradhatatlanul verekedett, tovább is meg fogja védeni a hazát. Be fogja bizonyítani az ellenségnek, hogy legyőzhetetlen. Csak így törhetjük meg az ellenségnek a mi megsemmisítésünkre irányuló akaratát. Be fogjuk várni és meg fogjuk látni, hogy vajon ellenségeink becsületesen gondolkodnak-e rólunk és készek lesznek-e a békétárgyalásokra, vagy pedig olyan békét fognak ajánlani, amely egyenlő volna hazánk megsemmisítésével.

Hindenburg.

Német válasz Clemenceau beszédére

Berlin, szeptember 19. A Wolff-ügynökség félhivatalos kommentárt fűz Clemenceau-nak a szenátus tegnapi ülésén mondott beszédéhez, melyben ismét a végső győzelemig való harcot hirdette.

Clemenceau korán ujjong — mondja a Wolff-ügynökség. — Azt a tényt nem tudja megmáshatatlanná tenni, hogy seregeink még mindig francia földön állanak és ha testvérepekről beszél, amelyek az igazságosság diadalát ki tudják és ki fogják vinni, akkor arra a népvándorlásra kell gondolnunk, amely Szenegállból, Marokkóból, Algirből és más barbár országokból kelt tura. Vajon a francia nép, amelynek békevágyáról sok tünet szól, bele fog-e törődni abba, hogy zsarnokai még továbbra is megfosszák a béke áldásaitól, azt döntse el maga Franciaország. A központi hatalmak népei az ilyen gondolkodási móddal szemben csak egyet akarhat: meg-

URANIA

Menek — Kozmál — Vasárnap szeptember 20—21—22.

Pierrot és Pierrette

Állarcos a tengercen — arista dráma 4 felvonásban.

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órákor.

APOLLO

Menek — Kozmál — Vasárnap szeptember 20—21—22.

Olaf Fönns

főszereplésével

Az utolsó szerelem

dráma 5 felvonásban.

Főszereplők: OLAF FÖNNS, EBBA THOMSEN.

Előadások kezdete 5, 7 és 9 órákor

Árany Bika mozi

Menek — Kozmál — Vasárnap szeptember 20—21—22.

Phönix film!

Góth Sándor

főszereplésével

Lulu

Tagjáték 4 felvonásban.

Pórujárt patikus

vígjáték.

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órákor.

mutatni ellenségeiknek, hogy alaposan csalódnak, ha a központi hatalmak katonai és gazdasági leverésében reménykednek. — A négyes szövetség seregei nem fognak adósak maradni a válasszal, mert tisztán áll a központi hatalmak népeinek szeme előtt, hogy mit kell várniok egy olyan békétől, amelyet olyan ellenség szab nekik, mint Clemenceau.

A pápa nem felel a monarchia jegyzékére?

Rotterdam, szeptember 18. A Daily Telegraph milanoi tudósítója egyházi körökből arról értesül, hogy a Vatikán nem fog felelni Burián jegyzékére.

A pápa tárgyalni akar az entente kormányával

Lugano, szeptember 19. A Vatikánnak a magyar és osztrák jegyzékkel kapcsolatos álláspontjáról még semmi bizonyosat nem tudni. A pápa tegnap hosszas tárgyalásokat folytatott Gasparri bitoros államtitkárral. A Messagero szerint lehetséges, hogy a Vatikán mint pártatlan közvetítő lép fel és e végből nem kötelező tárgyalásokba bocsátkozik az entente kormányával.

Az entente egyfittes nyilatkozatot tesz

Genf, szeptember 19. Párisból jelentik: A Humanité írja: Wilson, Clemenceau és Balfour válasza nem zárják ki a szövetségesek kollektív nyilatkozatát Burián gróf jegyzékének pontos megvizsgálása után.

Az entente megokolja a jegyzék elutasítását

Genf, szeptember 19. A Gazette de Lausanne írja: Az entente Burián gróf jegyzékét visszautasítja ugyan, de sajnálkozásának kifejezésével fogja ezt megtenni és elutasító magatartását meg is okolja.

Az Unió válasza Bécsben

Bécs, szeptember 19. Az Egyesült Államok válasza Burián gróf jegyzékére ma ideérkezett.

A skandináv államok és a papa akciója

München, szeptember 19. A Münchener Neueste Nachrichten jelenti Krisztiániából: Beavatottak tudomása szerint Norvégia, Dánia és Svédország tárgyalásokat folytatnak a Buriánnak adandó válasz ügyében egységes állásfoglalás dolgában.

Köln, szeptember 19. A Kölnische Volkszeitung jelenti: A Vatikánhoz közelálló körökben az a hír terjedt el, hogy a szentszék a jegyzékre adandó válasz dolgában közvetítő szerepet vállal.

Belgium nem köt különbékét

Rotterdam, szeptember 19. Párisból táviratozzák: A Petit Parisien jelentése szerint Belgium szövetségeseinek meghallgatása után elhatározta, hogy a német különbéké javaslatot teljesen elutasítja.

Az entente-lapok jelentése szerint Németország a múlt héten különbéké ajánlatot tett Belgiumnak. A Wolff-ügynökség megcáfolta ezt a hírt, illetőleg kijelentette, hogy ha szó lehet ilyen ajánlatról, ez csakis felelőtlen személy hivatalos ajánlata tehet. A békeajánlat az entente-jelentések szerint azt tartalmazta, hogy Németország kivonul Belgiumból, helyreállítja az ország függetlenségét, de

Belgium minden irányban, tehát az entente irányában is, garantálja semlegességét és nyomást gyakorol az ententera Németország gyarmatainak visszaadása érdekében.

Wilson megbízottat küldött Európába

Amsterdam, szeptember 19. Lyoni lapok jelentése szerint Lewis szenátor Wilson elnökkel folytatott hosszabb tanácskozás után Európába utazott. A chicagói Daily News washingtoni tudósítója szerint Lewis szenátor titkos küldetéssel megy Európába Wilson egyik fontos megbízásának végrehajtása végett. A newyorki Evening Journal washingtoni tudósítója úgy tudja, hogy Lewis Franciaország, Anglia és Olaszország miniszterével folytatnád fontos tárgyalásokat.

Blókkészület a téli háborúra

Rotterdam, szeptember 18. A Reuter ügynökségnek jelenti Washingtonból: Lansing sietős ryilatkozata után többé már nem lehet kétség a végleges válaszból. Általában azt hiszik, hogy Németország és a monarchia katonai vezetői Amerika válaszában annak a bizonyítékát fogják látni, hogy mindent megtettek a béke érdekében és meg fogják kísérelni, hogy népeiket előkészítsék a téli háborúra. A monarchia egyengette az utat Wilson békepontjainak feltétlen elfogadásához.

Háromszázezer amerikai egy hónap alatt

Rotterdam, szeptember 19. Londonból jelentik: Augusztusban 313,000 amerikai katonára szállott hajóra, hogy Európába jöjjen; ezek közül 180,000 angol hajón tette meg az utat Amerikából Európába.

Ujabb 29,000 tonna

Berlin, szeptember 19. A Wolff-ügynökség jelenti: Az Anglia körüli zárlati területen buvárhajóink ismét 29,000 bruttotonnát súlyesztettek el.

Szinovjev a pétervári kivégzésekről

Genf, szeptember 18. A Corriere della Sera jelenti Stockholmból: A semleges államok diplomatái Szinovjevnel erőlesen tiltakoztak a bolsevik terror ellen. Szinovjev kijelentette, hogy halálos ítéletet csupán a bűnösség megállapítása után hajtanak végre, különben is a Lenin-féle uralom pár ezer áldozatát nem is lehet összehasonlítani a háború százezernyi halottjával.

— A király szentesítette a választójogi törvényt. Budapesti tudósítónk táviratozza: A Budapesti Közlöny holnapi száma közli a szentesített új választójogi törvényt.

Milyen lakások rekvirálhatók?

Nyári lakások és hivatalok is elvehetők

A Lakáshivatalhoz tömegesen érkeznek rekvirálási kérelmek, melyek az eljárás során minden törvényes alapot nélkülözőknek bizonyulnak, a hivatalt sok felesleges munkával terheli s épen az alapos kérelmek gyors elintézését késleltetik. A lakásrendelet idevonatkozó szakasza szerint az alább felsorolt eseteken kívül a rekvirálási kérelem alaptalan és mint ilyen, ne is terjesszék elő a lakáshivatalnál. A lakáshivatal érbeadás céljára — szükség esetén a kiírítás elrendelésével — térítés fejében igénybe veheti a következő bérhelyiségeket:

1. az üresen álló bérhelyiségeket;
2. olyan bérbeadott lakásokat, amelyekben sem a bérlő vagy családja, sem más (albérlő) nem lakik;
3. az olyan nyári lakásokat, amelyeket a tulajdonosuk, vagy a lakással rendelkező maga nyári lakásul nem használ, hanem rendszerint érbe szokott adni;
4. Ha valaki két vagy több különálló lakást bérel vagy tart a nélkül, hogy egynél több lakásra ekerülhetetlenül szüksége volna, ezek közül azt a lakást, amelyet az illető fél legkönnyebben nélkülözhet;
5. az olyan lakásokat, vagy lakásrészeket, amelyeket nem lakás céljára, hanem raktározásra, vagy áruk felhalmozására használnak;
6. az olyan lakásokat, amelyeket jelenleg hivatal, iroda vagy üzlet céljára bérelnek és használnak, közhivatal vagy közigazgatás tekintetében azonban az ilyen intézkedéshez a közhivatal vagy közigazgatás felettes felügyelő hatóságának hozzájárulása szükséges.

Gabonát vásárolhatnak az ellátatlanok

Szeptember 21-től kezdve adják ki az igazolványokat

A városi tanács közlélmzési ügyosztálya most közli, hogy az ellátatlanok miként vásárolhatnak gabonát. E szerint a város lakosságának azon nem termelő és részben termelő tagjainak, akik fedezetlen házi szükségletüket ez évi október hó 1-től 1919. augusztus hó 15-ig terjedő időre beszerezni óhajtják, szeptember hó 21-től kezdődőleg a lakásuk szerint illetékes városi lisztirodában személyesen jelentkezniök kell s a jelentkezés alkalmával személyazonosságukat, valamint a családtagjaik létszámát igazoló okmányokat, rendőri bejelentő lapjukat, valamint a kivett lisztkönyveket magukkal kell vinniök. A vásárlásra jogosultak csak a jelentkezés sorrendjében elegendhetőek ki, mivel a részükre vásárolt termény csak korlátozott mennyiségben áll rendelkezésre.

A vásárlásra jelentkezett ellátatlan igényjogosultak részére 1919. augusztus 15-ig terjedő időre megvásárolt készletekből egyelőre csak a két havi szükségletnek megfelelő mennyiség szolgáltatható ki. A termény őrletsét a vonatkozó rendeletek alapján a város végezteti s így a vásárlók a két havi szükségletüket 87 százalékra, illetve a rozsnál 90 százalékra megörölve, liszt alakjában, a megfelelő korpmennyiséggel együtt kaphatják csak ki.

A vásárlók a lisztirodától ezen két havi mennyiségre utalványt kapnak, melyen pontosan fel van tüntetve, hogy az illető malom a nála tárolt készletből milyen lisztfajtákat és korpát, mily mennyiségben és árban tartozik a félnek kiszolgáltatni. A kiszolgáltatót liszt és korpa ára a malomnál az átvételkor készpénzben azonnal lefizetendő. A felek tartoznak a liszt és a korpa elszállításához szükséges zsákokat az átvételkor magukkal vinni.

Az utalványok kiszolgáltatás alkalmával az ez évi október hó 1-től kezdődőleg érvényes összes lisztjegyek a lisztiroda által azonnal bevonatnak.

A vásárlási...
ségletüket 60 sz...
lék rozsnak me...
ben kapják és...
a személye...
bona fogyasztá...
melyenkint 172...
507 deka buza...
továbbá 169 de...
havonként és s...
fogyasztására...
kint 224 deka t...
buza és 842 dek...
buza és rozsko...
vételkor 21 kor...
kint és személy...
tására jogosult...
deka tészta, 38...
nyér és 972 dek...
buza és rozsko...
telkor 24,83 ko...

382 ha
a möller

A fölcsapódó

A hivatal...
hogy a möller...
tasztrófiának 3...
épületben a r...
kánó volt. A...
nat alatt végig...
levőket azomu...
sebesítette. A...
lyos volt, hog...
megmenteni s...

Az Arbei...
robbanás után...
tént. A katas...
hogy a munka...
váltak zárva...
dett időnél el...
net alkalmáva...
esetlen munka...
A rendőr...
is kiterjeszt...
hogy e hírek...

Verő Ma...
iroda jelenté...
mai vendége...
tatozik be

Tul a n...
jelentése.) A...
va! készül F...
nek, a „Tul...
tőjára, amel...
van a kitűn...
Görög Olga...
Gyulának, S...
Káldor Dezs...

Az Urán...
tistadráma...
Pierrette”, a...
Góth S...
látsza a „L...
tékban az A...
Olaf F...
Ebba Thom...
relem” cím...
loban.

Finom

A vásárlásra jogosultak két havi szükségletüket 60 százalék búzának és 40 százalék rozsnak megfelelő mennyiségű örleményben kapják és pedig:

a személyenként és havonként 10 kiló gabona fogyasztására jogosultak két óra személyenként 172 deka tészta, 259 deka főző, 507 deka buzakenyér és 648 deka rozslisztet, továbbá 169 deka buza és rozskorpát kapnak, melyért az átvételkor 1655 kor. fizetendő. A havonként és személyenként 13 kiló gabona fogyasztására jogosultak két óra személyenként 224 deka tészta, 336 deka főző, 659 deka buza és 842 deka rozslisztet, továbbá 219 deka buza és rozskorpát kapnak, amelyért az átvételkor 21 kor. 52 fillér fizetendő. A havonként és személyenként 15 kiló gabona fogyasztására jogosultak két óra személyenként 259 deka tészta, 388 deka főző, 761 deka buzakenyér és 972 deka rozslisztet, továbbá 253 deka buza és rozskorpát kapnak, melyért az átvételkor 24.83 korona fizetendő.

382 halott az áldozata a möllersdorfi katasztrófának

A fölesapódó láng egy pillanat alatt megölte a munkásnőket

Bécs, szeptember 19.

A hivatalos vizsgálat ma megállapította, hogy a möllersdorfi löporgyárban történt katasztrófiának 382 halott az áldozata. Az illető épületben a robbanás pillanatában 417 munkásnő volt. Az óriási láng, amely egy pillanat alatt végigfutott az egész épületen, a bent levőket azonnal megölte vagy súlyosan megsebesítette. A sebesültek legtöbbje oly súlyos volt, hogy a sebesülteket nem lehetett megmenteni s ezek a kórházban pusztultak el.

Az *Arbeiterzeitung* jelenti, hogy a nagy robbanás után még több kisebb robbanás történt. A katasztrófia után az a hír terjedt el, hogy a munkaterem, illetve az épület teteje volt zárva, hogy a munkásnők a megengedett időnél előbb ne menjenek ki a déli szünet alkalmával. Ezért nem tudtak a szerencsétlen munkásnők megmenekülni.

A rendőrség azonban, amely ez irányban is kiterjesztette a nyomozást, kijelentette, hogy e hírek nem felelnek meg a valóságnak.

SZÍNHÁZ

Verő Márta bemutatkozása. (A színházi iroda jelentése.) A társulat nagyevű új drámai vendége a jövő héten — hétfőn — mutatkozik be A szeretőben.

Tul a nagy Krivánon. (A színházi iroda jelentése.) Az operett-társulat nagy ambícióval készül Farkas Imre szép nagy operettjének, a „Tul a nagy Krivánon”-nak bemutatására, amely hétfőn lesz. Pompás szerepe van a kitűnő operettben Honthy Hannának, Görög Olgának, Seregh Marcsának, Szabó Gyulának, Székely Gyulának, Várnaynak és Káldor Dezsőnek.

Az Uránia mai műsora egy gyönyörű artistadráma négy felvonásban: „Pierrot és Pierrette”, álarcs bál a tengeren.

Góth Sándor, dédelgetett kedvencünk, látsza a „Lulu” című négyfelvonásos vígjátékban az Arany Bika-moziban.

Olaf Fönns, a hírneves dán színész és Ebba Thomsen szerepelnek „Az utolsó szerelem” című ötfelvonásos regényben az Apollóban.

Finom téli fajalmák

HIREK

— **A delegációk összehívása.** Bécsből táviratozzák: A Reichsratot október hó 1-re összehívják. A delegációt minden valószínűség szerint október közepére hívják egybe. Hauser titkos tanácsos, a delegáció elnöke érintkezésbe lépett Buriánnal, aki beleegyezett a delegációk összehívásába.

— **Debrecen tengeritermése.** A kormány megbízottja Debrecen tengeritermését akként becsülte meg, hogy holdankint 7 métermázsá hozamot állapított meg. Ezzel szemben pontos megállapítás szerint egy hold alig hozza meg a 3—3.5 métermázsát. Zöld József tb. tanácsnok, a közélélemezési ügyosztály vezetője, ma ez ügyben Budapestre utazott, hogy a megállapítást változtassák meg, mert annak fontartása a legnagyobb zavarokra vezetne. A termésben ugyanis az elemi csapások nagyon sok kárt okoztak, de eredetileg sem volt olyan a termés állása, hogy holdankint 7 mázsa hozamra lehetne kilátás.

— **A közös pénzügyminiszter Budapesten.** Budapesti tudósítónk jelenti: Spitzmüller báró közös pénzügyminiszter ma Budapestre utazott, hogy bemutatkozó látogatást tegyen a magyar kormányfőnél.

— **Parcellázzák a szováti birtokot.** A tanács elrendelte az eladás alá kerülő 5000 holdas szováti birtok parcellázását és ezért megbízta Arató Miklós tb. fölmérnököt, hogy a felmérési munkálatokat hétfőn kezdje meg. A felmérés 6 hétig fog tartani.

— **A szász király Szerbiában.** Belgrádból jelentik: Frigyes Ágost szász király és György trónörökös Szófiából hazatérőben ideérkeztek. A király, aki kirándulást tett Szendrő várába (Szemendria), vacsorára a kormányzó vendége volt és még az est folyamán folytatta útját Drezda felé.

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** A sátoros (Szukoth) ünnepi istentisztelet következő időben fog kezdődni és pedig:

		Deák Ferenc-u. templomban	Kápolnás-u. templomban
Péntek	este	fél 6 órakor	fél 6 órakor
Szombat	reggel	7	7
"	délután	9	9
"	délután	4	4
Vasárnap	reggel	1/4 7	1/4 7
"	este	1/4 7	1/4 7
Vasárnap	reggel	1/4 7	7
"	délután	9	—
"	délután	4	4
"	este	1/4 7	1/4 7
Félműnapokon	reg.	7	6
"	este	3/4 6	3/4 6

Mint hogy az egész hitközség számára csak egy ethrog volt beszerezhető, ezen egyetlen ethrogot a közönség csak a két templomban a fent jelzett időben tartandó istentisztelet során veheti igénybe. Az előjáróság.

— **Repülőkatasztrófia Aradon.** Aradról jelentik: A város határában levő repülőtéren ma reggel Radocza János és Neuwirt József őrmesterek gyakorló repülésre szállottak föl. Egy másik gépen később Olmert József közlegénypilóta szállt fel. A két gép közel keringett egymáshoz, aminek súlyos baleset volt a következménye. Olmert gépe nekirepült a két őrmester gépének, amely eltört és 80 méter magasságból lezuhant. Mind a két őrmester szörnyethalt.

— **A burgonya maximális ára.** A polgármester a burgonya kilóját a fogyasztók részére kicsinyben 60 fillérben állapította meg.

— **Öngyilkos lett a fronton.** Szabadkáról jelentik: Deutsch István 29 éves magyarkarizsai fakereskedő még a háború kitörésekor bevonult katonának. A szerb harcúterén megsebesült, de pár hónappal később már Galiciában és a Kárpátokban küzdött. Itt gránátnyomás érte és másodszor is súlyosan megsebesült. Mint rokkantát bocsátották el a hadsereg kötelékéből. Közben azonban teljesen felgyógyult, felülvizsgálatra vitték, úgy, hogy ismét a harcúterre kellett mennie, ahol harmadszor is megsebesült. Az idén nyáron negyedszer került ki a harcúterre, az olasz frontra, ahol öngyilkosságot követett el, szívenlőtte magát. Deutsch István öt legénységi kitüntetést kapott: két ezüst, két bronz érme, a Károly csapatkeresztet és a sebesülési érmet.

— **A tisztviselők beszerzési előlege.** A tanács ma megbízta Zöld József tb. tanácsnokot, hogy a belügyminisztériumban sürgesse ki a városi tisztviselők beszerzési előlegét, ami 300,000 koronát tesz ki.

— **A spanyol nátha 24 óra alatt gyógyítható.** Az ugynevezett „spanyol betegség” megdöbbentő energiával lépett föl Európában. A sajtó lehetőleg tompította a betegség káros hatásairól szóló híreket, de ott, ahol e különös kór fellépett: az orvosok nem mindenben osztozták az általános és vigasztaló felfogást. Sőt egyes esetekben azt a véleményt alkották meg, hogy a spanyol betegség a hirtelen beálló magasfokú láz miatt rendkívül veszedelmes lehet, ha ugyan nem halálos. Az orvosok rövid idő alatt konstatálták, hogy a spanyolkór komplikált betegség, azaz egyszerre több szervet támad meg. A gyors és veszedelmes láz s a felépülést követő általános fáradtság és testi gyöngeség is ebből magyarázható. Az első nagy influenzajárványt kolera kísérte s a spanyol betegséggel kapcsolatosan mindent el kell követni, hogy ez a veszedelem meg ne ismétlődjék. — Most sikerült végre a spanyol betegség szérumát megtalálni. „A betegnek — írja az orvos — a láz fellépése után rögtön hatalmas adag kalomel adok be (0.3-tól 0.6 grammig), négy-hat óra múlva egy fél gramm aszpirint, melyhez egy decigramm koffeint kevertem. S az ekkép kezelt betegek 24 óra alatt kivétel nélkül lázmentesek lettek s minden komplikációtól megszabadultak.” Az orvos azt hiszi, hogy a spanyol influenza egyes infekciók eredménye, amikor is a gyomor megbetegedése a tüdő lázas állapotával komplikálódik. A gyógyszer — a Kalomel — nem egyéb, mint higany-só, amely — különösen a gyermekgyógytanban — mint erős gyomor tisztító és béldezinficiáló szer ismeretes. Mit után azonban a kalomel adagolása nagy elővigyázatot igényel, csakis orvosi utasítás és rendelés szerint veendő be. — Mert vannak olyan betegségek és betegségi állapotok, midőn ennek az orvosszernek a használata egyenesen veszélyes.

— **Tüntetés az élelmezés miatt.** Salzburgból táviratozzák: A városban az élelmezési viszonyok miatt tüntetés volt, amely egy napos sztrájkkal volt egybekötve. — Valamennyi üzem szünetelt. Az üzletek zárva voltak. Az izgatott tömeg kihágásokra ragadtatta magát. A hatóságok minden intézkedést megtettek a rend fenntartására.

— **Gyilkosság a dohányért.** Nagyváradról jelentik: A Magyar-Német Mezőgazdasági Résztársaság erdőpataki püspökségi béruradalmában tegnapelőtt éjjel gyilkosság történt. Gita János 64 éves dohánykertészt éjjeli őrhelyén ismeretlen tettesek agyonlőtték. — A dohányültetvényeket az utóbbi időben rendkívül nagy mértékben dázsmálták s ezért éjjel a csöszökön kívül az uradalmi vadőr s a dohánykertészek is ör-

kézzel szedett minőségben a következő fajokban: Batul, Parmin, Jonathán, Ronette, Calvil, Borkormos és Mosánszky maximális árban kapható és előjegyezhető **Kontsek Gézánál.**

ködtek. Így került az éjjeli őrhelyre az öreg Gita János dohánykertész is, aki fegyver nélkül vigyázott a dohányültetvényekre. — Fjfel egy óraker az egyik dohánycsösz az öreg kertész őrhelye felől jaiszót és segélykiáltást hallott s mire társával együtt odarohant, már Gita Jánost véresen összerogyva holtan találták. A holttest fekvéséből megállapítható, hogy az öreg kertészt váratlanul érte a gyilkos lövés. A halott Gita János kezében ott volt a kis cseréppipa, mellette a kapa s dulakodásnak semmi nyoma. A gyilkosságról azonnal jelentést tettek. A gyanu az első pillanatban a dohánytolvajokra irányul, mert néhány nappal ezelőtt a dohányért az egyik csösz tudvalevőleg agyonlőtt egy dohánytolvaj katonát. A nyomozás azonban más irányba is kiterjed.

— **Öngyilkos árdrágító.** Kecskeméten öngyilkos lett ifj. Balogh János 45 éves becsült gazdálkodó. A kutba ugrott, mert egy zsák csöves kukoricát hetven koronáért adott el és ezért a kapitányság, mint árdrágítót, több napos fogságra ítélte.

— **A Színházi Figaró táncakadémiaja** október elején megnyílik. A legmodernebb táncintézet. Tanárok: Várnay László, a népszerű táncoskomikus és Szepeszy Ferenc táncmester. Gyermekek, diák-szalon és színpadi tánckurzusok. Részletes tájékoztatást nyújt a Színházi Figaró új száma. — Beiratkozni lehet egész nap a Színházi Figaró szalonjában, ref. püspöki palota.

— **Háztartási tanfolyam Debrecenben.** A debreceni m. kir. gazdasági akadémia agilis igazgatója, aki mindenkor nagy szeretettel foglalkozik a Debrecenit érintő kérdésekkel, ma előterjesztéssel fordult a tanácshoz, hogy Debrecenben háztartási tanfolyamot létesítsenek. — Előterjesztésében rámutatott arra, hogy a mai élelmiszerhiány, a nagy drágaság mellett óriási fontosságú a háztartásban a takarékoság, hogy a háziasszony olcsón és jól tudja előállítani az étkezést. E célból szükségesnek tartja egy a háziasszonyok részére egy Debrecenben létesítendő háztartási tanfolyam létesítését, amelyhez a földművelésügyi miniszter szívesen ad anyagot és tantervet. Ha a város egy helységet, egy felszerelt konyhát ad és adja a fűtést és világítást, ő az ügyet szívesen fölterjeszti a miniszterhez, aki minden valószínűség szerint sürgősen létesíteni fogja e tanfolyamot. Ezzel kapcsolatban Csűrös Ferenc dr. tanácsnok bejelentette, hogy ő hasonló ügyben már tárgyalt a földművelésügyi minisztériumban Zsedényi Béla államtitkárral s ez ügyre vonatkozóan a legközelebbi tanácsülésen jelentést fog tenni. A tanács örömmel vette Sztanovics János előterjesztését és az abban kifejtetteket minden tekintetben helyeselte s megbízta Csűrös Ferenc dr. tanácsnokot, hogy az ügy előkészítésére szükséges intézkedéseket sürgősen tegye meg.

— **Vágómarha rekvirálás.** A közlelmzési hivatalhoz rendelet jött, amely szerint a földművelési minisztérium újabb szarvasmarha rekvirálást rendelt el. Azokat, akik megfelelő számú szarvasmarhával rendelkeznek, felhívták, hogy e hó 28-án a Hortobágyon, a Mátán, szarvasmarhát állítsanak elő. E rendelkezés kapcsán a közlelmzési ügyosztály felhívja azokat, akik szarvasmarhájukat ott előállítani, a közlelmzési ügyosztálynál, Piac-utca 9. sz. legkésőbb e hó 19-én déli 12 óráig jelentsek be.

— **Csereüzlet.** Az egész magyar sajtó azokkal az apró hirdetésekkel foglalkozik, amelyek valamely értéknek élelmiszerrrel való elcsereését kínálják. Némelyik lap vezércikket ír arról, hogy egy délmagyarországi hölgy 68-as izé bőségu derekfűzőjét befőzni való szilváért kínálja cserébe. Mi az? Ki boldog, hogy egy 68-as fűzőt vegyen? Az a bizonyos bőség napról-napra összefűz megy s akkor mi lesz? Azoknak, akik ezeket a háborús ritkaságokat szeretik, szolgálhatunk valódi, hamisítatlan, igazi hirdetésekkel. — Van már belőlük egy csokor. Ha kell, címeikkel is szolgálunk. Egyelőre cím nélkül:

1. Elcserelnék 28-as fejbőségű jó fiukalapot egy ugyanolyan számú cipőért. A fiam dus haját hord, télen is tud kalap nélkül járni, de cipő nélkül nem.

2. Egy használt, de igen finom anyagu, ám kissé rongyos lepedő, amelyből még egy tucat zsebkendő készíthető, tíz kiló nullás liszt ellenében megkapsátó.

3. Egy igen jókarban levő lőszörbetetes Schöberl-ágy, székek, egy tucat használt, de nem rongyos férfizokniért gazdát cserélne.

4. Cérnáért kínálok cserébe husz deka zsirt, egy kiló lisztet, egy kiló cukrot, fél kiló mákot, egy fél talpbőrt, egy üveg mézet, két üveg paradicsomot, egy rud füstölt szalonát, negyedikiló kávét, öt deka tehot. Ajánlatokat a cérnamennyiség megjelölésével kérek. Esetleg két ilyen csoportot is összeállíthatok.

5. Finom fajalmát adok megfelelő mennyiségű nadrággombért.

6. A magyar írók aranykönyvtára és a százkötetes Jókai elcserelehető elsőrendű líptói tudóért. Ajánlatokat „Szellemi táplálék” címen kérek.

7. Egy skatulya szivarért autogrammot adok.

— **Öngyilkosság a javítóvizsga miatt.** Nagyváradról jelentik: Leitner Lajos vendéglős 16 éves fia magára lőtt és életveszélyesen megsérült. Levelet hagyott hátra az apjának, amelyben azt írta, hogy hiába feszítette meg minden erejét, nem tudott a vizsgájára elkészülni. Az öngyilkos fiu javítóvizsgája mára volt kitűzve.

Legjobb

CSIKÓS

RUHAFESTÉK.

Kapható mindenütt.

Minden színben kapható. Színi éretekben próbálja meg.

Karczag város határában

Karczag-puszta megállótól 1 km. távolságban, országot mellett, **325 kat. hold birtok**, ugnevezett Tury-féle tag, 3 évre

bérbeadó.

Birtokon megfelelő előmunkálatok eszközöltettek. Bérösszeg: évi 18000 K. Bővebbet **Halmi-i Takarékpénztárnál, HALMI.**

JÁNOSI ZOLTÁN

ABSOLON

című 5 felvonásos, bibliai tárgyú történelmi tragédiája

Ára három fehér papíron K 6 —
három vörös papíron K 8 —
kötve mindegyik 4 koronával drágább

kiadóhivatalunkban kapható.

Nyomatott **Holtmann** és **Kronovits** könyvnyomdájában, Ferenc József-út 49., a főpostával szemben.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szőig 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szőig 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kővér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Jegy nélkül kapható szabadalmazott kitűző minőségű zsinagból készült **torna és tennis cipő** Schäfer Miksa, Budapest, I. Döbrentei-tér 4.

Levelező-lapok művészi kivitelben, helybeli, egyetemi, hortobágyi és más felék legolcsóbban a legnagyobb választékban Csokonai könyv- és papírkereskedésében Szent Anna-u. 1

Kifutó fiút

keressünk azonnali belépésre. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó a Sámsoni-uton a Bójer-féle nagy ház mellett 3000 négyszögöl telek föld. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjáról, Kossuth-u. 17.

Felvidéki kézimunkák

saját lakásán való eladásával, urindó, aki nagy ösmeretségi körrel rendelkezik, fáradság nélkül, igen szép jövedelemre tehet szert.

Megkeresések **Brück Gyula, Pöstyén, Fűrdőszállóda** intézendők.

127/1918. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A p-ladányi kir. járásbírósnak Pk. 786/1918. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Tisza Imréné p-ladányi lakos részére Tóth Józsefné p-ladányi lakostól 4028 korona tőke ennek 1918. évi június hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 301 kor. 60 fill. perköltség erejéig 1918. évi július hó 26-án bíróság lefoglalt és szobabutor ingóságok **1918. évi szeptember hó 28-án délután 4 órakor** kezdetét veendő és a helyszínén megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyzetelik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Hajduszoboszló, 1918. évi szept. hó 13-án.

Páll Ferenc, bírói kiküldött

Irodai teendőkben járias egvéa azonnali belépésre fől-véteik. Ullmann Salamon, Plac-u. 69.

Akinek törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámeret. Arany Bika-bérláz 3.

Divatos levélpapír, meppa papír és boríték, a legszebb színekben és fehér mérsékelt árak mellett kaphatók. Szent Anna-u. 1. Csokonai könyv és papírkereskedés.

Eladó ócska fa és vasajtók, — állalok, vasrácsok, zsá-luk, komplett szivattyúk, csatorna csövek és rá-csok, fa és kőlépcsők, lapos és kupás cserepek és különféle ócska építési anyagok. Megtekinthetők Bácsy-utca 7. sz. építési telepen, a tanítói árvaotáz mellett.

Iskola! összes könyvek, írószerek és minden a mi az iskolában szükséges fel-tűnő olcsón kapható a "Csokonai" könyv és papírkereskedésben Szent-Anna-utca 1

Küldöncnek

12-14 éves kis leány jó havifizetéssel, könnyű munkára fel-vétetik a kiadóhiva-talban.

DEB

ELŐFIZETÉS...
EGY HÓRA 200...
FÉLÉVER 16 KO...

**Uj h...
a v...**

A franci...

Az o...

Vezérka...

Budapesti jelentés.

OLASZ HARC...

Tegnap új velencei fronton a Col del Ross szoknak ideigle de a haladéktal csakhamar ism Asolonétól nyu letén derék ezr ban verték vis ellenség súlyo San Donna m egy ellenséges

NYUGATI HA...

A cs. és k lönös harci cs ALBÁNIA. Csekély ellenséges rep támadták.

A n...

A n...

Berlini szállás jelen

NYUGATI K...

Ruppert csoportja Yperntől dél Hulluchtól é angol előre Mosures m foglyokat e tottunk szá Boeh portja:

URANIA

Bombai Vasárnap szeptember 21-22.